

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Komunikacji
i Systemów Transportowych**

Warszawa, dnia 17 lutego 2011 r.

**Pan
Marian Wincenty Pick
Wójt
Gminy Stara Kiszewa**

KKT-4114-02-03/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Departament Komunikacji i Systemów Transportowych, przeprowadziła kontrolę Urzędu Gminy w Starej Kiszewie, zwanego dalej „Urzędem”, którą objęto działalność samorządu terytorialnego w zakresie przeprowadzania kontroli prędkości pojazdów uczestniczących w ruchu drogowym. Kontrolą objęto lata 2009 – 2010 (do czasu zakończenia kontroli).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 15 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia działalność Urzędu w zakresie objętym kontrolą.

Kontrolę w zakresie przestrzegania przepisów ruchu drogowego przypisano w Urzędzie do zadań Straży Gminnej. W wyniku kontroli prędkości pojazdów przy użyciu urządzenia samoczynnie rejestrującego wykroczenia polegające na przekraczaniu dozwolonych prędkości w ruchu drogowym (zwanego dalej fotoradarem) Straż Gminna w Starej Kiszewie nałożyła w 2009 r. na kierujących pojazdami 8.552 mandaty na łączną kwotę 1.686.590 zł, a w ciągu 10 miesięcy 2010 r. nałożyła 2.949 mandatów na kwotę 564.520 zł. Wpływy z ww. mandatów w 2009 r. wyniosły 1.515,3 tys. zł, a w ciągu 10 miesięcy 2010 r. – 531,5 tys. zł i stanowiły odpowiednio 32,4 % i 18,5 % dochodów własnych Gminy Stara Kiszewa. Kwota

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

mandatów nałożonych za przekroczenie prędkości w okresie styczeń 2009 r. - październik 2010 r. stanowiła 99,9 % łącznej kwoty mandatów nałożonych w tym okresie przez Straż Gminną. Szacunkowe koszty poniesione przez Urząd w związku z kontrolami przy użyciu fotoradaru wyniosły odpowiednio: 534,8 i 197,6 tys. zł. Na przedsięwzięcia związane z utrzymaniem dróg publicznych i poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego z budżetu Gminy Stara Kiszewa wydatkowano 634,7 tys. zł w 2009 r. i 598,3 tys. zł w ciągu pierwszych 10 miesięcy 2010 r., co stanowiło 41,9 % i 112,6 % wpływów z mandatów z tych okresów.

Strażnicy wykonujący kontrole ruchu drogowego oraz czynności wyjaśniające, a także nakładający grzywny w drodze mandatu karnego posiadali do tego stosowne upoważnienia Komendanta Powiatowego Policji w Kościerzynie oraz Wójta Starej Kiszewy.

Kontrole prędkości pojazdów przy użyciu urządzenia samoczynnie rejestrującego wykroczenia polegające na przekraczaniu dozwolonych prędkości w ruchu drogowym prowadzone były przy użyciu sprawnego urządzenia używanego przez Radarsystem Sp. z o.o. w Gdańsku i z zachowaniem obowiązujących zasad. Fotoradary funkcjonowały w miejscach i godzinach uzgodnionych wcześniej z Komendantem Powiatowym Policji w Kościerzynie.

W toku kontroli stwierdzono, że z naruszeniem przepisów art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego² Wójt zawarł umowy z Radarsystem Sp. z o.o. w Gdańsku na wykonanie dokumentacji pomocniczej dla dokumentacji prowadzonej przez Straż Gminną w sprawie postępowania mandatowego prowadzonego w związku ze stwierdzonymi wykroczeniami polegającymi na przekraczaniu dozwolonej prędkości na drogach publicznych zarejestrowanymi za pomocą urządzeń do samoczynnego pomiaru i rejestracji prędkości pojazdów. W umowach tych – z 30.10.2007 r. i z 4.06.2009 r. – postanowiono, że Radarsystem Sp. z o.o. otrzyma wynagrodzenie od każdej wykonanej kompletnej dokumentacji mandatowej, w wyniku której Gmina Stara Kiszewa otrzyma wpływy z tytułu zapłaconych grzywien od ukaranych mandatami karnymi sprawców wykroczeń. Oznacza to, że przewidziano udział podmiotu prywatnego we wpływach Gminy Stara Kiszewa uzyskiwanych z grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych.

Ponadto Wójt z naruszeniem przepisów art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³ dwukrotnie dokonał zmiany ww. umowy z 30.10.2007 r. Najpierw aneksem nr 1 z 20.10.2008 r. zmieniony został termin obowiązywania umowy z 30.10.2008 r. na 31.03.2009 r., a następnie aneksem z 1 kwietnia 2009 r. postanowiono, że

² Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.

³ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

umowa obowiązuje do czasu zawarcia przez Gminę nowej umowy z wykonawcą wyłonionym w drodze prowadzonego wówczas postępowania przetargowego. Od dnia 1 listopada 2008 r. do dnia 3 czerwca 2009 r. w wyniku nielegalnego aneksowania umowy, Radarsystem Sp. z o.o. wykonywała swoją usługę na rzecz Gminy Stara Kiszewa, nie będąc wybrana w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych.

W postępowaniu mandatowym nie przestrzegano przepisu art. 97 § 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia⁴ w brzmieniu obowiązującym wg stanu prawnego do dnia 31 grudnia 2010 r. Działając nielegalnie nakładano grzywny w drodze mandatu karnego po upływie 30 dni od popełnienia wykroczenia. Działanie takie stwierdzono we wszystkich 10 postępowaniach mandatowych skontrolowanych w tym zakresie. Mandaty te zostały nałożone od 4 do 9 miesięcy po popełnieniu wykroczenia.

Do czasu kontroli, mimo upływu ponad 5 lat od podjęcia przez Radę Gminy Stara Kiszewa uchwały w sprawie powołania Straży Gminnej w ramach struktury organizacyjnej Urzędu, w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu nie dokonano zmiany i wśród komórek organizacyjnych Urzędu nie wyszczególniono Straży Gminnej.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

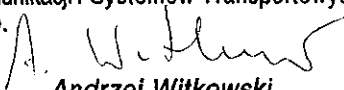
1. Odstąpienie od wynagradzania usługobiorców, warunkowanego uzyskaniem przez Gminę dochodów w wyniku świadczonych przez nich usług.
2. Wyeliminowanie przypadków dokonywania istotnych zmian w umowach zawartych w trybie ustawy o zamówieniach publicznych.
3. Zaniechanie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego po upływie ustawowego terminu na ich nałożenie.
4. Dokonanie aktualizacji Regulaminu Organizacyjnego Urzędu, uwzględniającej funkcjonowanie Straży Gminnej jako komórki organizacyjnej Urzędu.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Wójta o przedstawienie, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

⁴ Dz.U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848 ze zm.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Komunikacji i Systemów Transportowych NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Komunikacji i Systemów Transportowych
z up.
Andrzej Witkowski
WICEDYREKTOR